

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂSCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPĂRHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRACIJA
ARAD, STR. EMINESCU 15

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENT
Pentru 1 an ...
Pentru 6 luni ...

Spovedirea și împărtășirea soldaților

De câțiva ani încoace toți soldații ort. români din garnizoana Arad sunt spovediți și împărtășiți odată în an, în postul Paștilor. Cu prilejul acesta toți preoții din Arad, ba chiar și cei din parohiile apropiate, sunt puși la contribuție. Spre cinstea lor fie zis, toți s'au achitat cu demnitate de această însărcinare, venind în ajutorul inimosului preot militar, care singur nu ar fi avut timpul necesar de a cerceta sufletește pe fiecare din cei 5000—5000 soldați.

Acești, care în Arad a devenit o tradiție, are la temelie un gând, nu numai de natură duhovnicească ci și patriotică. Cine nu-și dă seama că tinerii soldați de astăzi sunt stâlpii Bisericii noastre de mâine? Așa cum îi vom îngriji astăzi, așa enorăși adulți, întemeietori de familie, vom avea mâine. Dar mai este ceva. Siguranța hotarelor se întemeiază pe fondul sufleteș al acestor soldați. Armata este școala jertfelniciei, unde se cresc eroi. Aceștia însă nu răsar dacă nu au sufletul pregătit totdeauna pentru suprema jertfă. A fost o dispoziție înțeleaptă crearea clerului militar. Socotim că mai curând s'ar putea lipsi o armată de un anumit fel de echipament decât de confesorul militar, care prin permanentă prezență între soldați le amintește de datoria lor față de îngrijirea sufletului. Să nu credem însă că prin instituirea câte unui preot militar la o garnizoană s'a făcut totul pentru sufletul soldatului. Dacă fiecare soldat ar veni de acasă, din satul lui, pregătit sufletește, catehizat și deplin conștient de îndatoririle sale creștinești, sarcina confesorului militar ar fi ușor de purtat. Dar așa cum vin tinerii noștri la miliție: unii total neștiutori de ceasce înseamnă păcat, spovedanie, împărtășire, porunci domnezești etc., rolul preotului militar devine înspăimântător de greu. Și el nu trebuie însă singur,

pentru că el păstorește timp de 2—3 ani pe fiii noștri duhovnicești, față de cari răspunderea preotului din satul de obârșie nu încetează nici după plecarea lor din comună.

Preotul de parohie va trebui să se gândească cu mai multă tragere de inimă la tinerii ce pleacă la armată. Măcar înainte de plecare să-i cheme, să-i catehizeze în vederea misiunii lor de ostași, să-i spovedească și împărtășească, provăzându-i cu merinde sufletească pentru drumul nou. Câți dintre preoți mai practică această pastoralie a militarilor? Câtă rașine și osândă așteaptă pe preotul ai cărui fii sufletești s'au dovedit la cea dintâi spovedire ostășească numai creștini cu numele!

Este deci nevoie ca, în fiecare garnizoană cu mii de soldați, în timpul spovedirii preotul militar să fie ajutat de toți preoții din loc. Iubirea de patrie cu nimic nu și-o poate traduce mai bine în faptă preotul, decât ajutând armata să fie cât mai creștină.

După spovedirea soldaților din anul trecut, preoții-duhovnici din Arad au fost rugați să arate în scris observațiile ce le-au făcut. Ele constituie un dosar foarte instructiv. Se vede din aceste rapoarte: cum stăm cu practica împărtășaniei pe județe și ținuturi. Scopul nostru nefiind ca să aducem laude sau invinuri, trecem peste ele. O constatare generală este aceea, că prea puțini dintre soldați își dau seama de însemnătatea acestei sfinte taine și de datoria de a se spovedi. Conștiința și judecata lor despre păcat este minimă. Cine nu știe de calogal, nici poruncile bisericesti, nu are măsură după care să-și judece sufletul.

E greșită concepția unor preoți, că și soldații ar trebui spovediți în grupuri ca și elevii de școală. Aci avem de a face cu adulți conștiinți, în care numai conștiința păcătoșeniei poate să fie slăbită, dar care trebuie ne-

părat zguduită și lămurită. Este deci nevoie de o spovedanie individuală la soldat. Păcatele ostășești deși sunt bine cunoscute, aceasta nu înseamnă că n'ar fi nevoie de o individualizare a răspunderii lor.

Unii duhovnici au constatat cu mâhnire, că soldații stăteau în fața lor „drepti” și la o distanță de câțiva metri, dând același răspuns de șablon: „Nu am făcut. Nu am păcătuit. Nu mă simt vinovat”. Aceste suflete au rămas închise, poate de teama că duhovnicul o să-i denunțe superiorilor pentru păcatul mărturisit. Sunt neajunsuri, cari se pot schimba prin tactică pastorală.

Amintim cele de mai sus cu dorința de a da de gândit nu numai preoților din parohie și confesorilor militari, ci și tuturor acelorora cărora le zace la inimă starea sufletească și viitorul scumpei noastre armate, care este reazămul nădejdelor și al siguranței noastre.

Dăm aci un mănunchiu din dezideratele exprimate de preoții-duhovnici, cari au spovedit pe soldații din garnizoana Arad:

a) Înainte de spovedire și împărtășire tuturor soldaților să li se țină cuvântări de pregătire pentru aceste sfinte taine.

b) Premilitarii să se spovedească și împărtășească de 2 ori la an la preoții din comuna lor. Practica aceasta va schimba apoi situația actuală de ignoranță din armată în cele sfinte.

c) Preoții-parohiali să spovedească și să împărtășească în satul lor pe recruții ce pleacă la armată.

d) În fruntea soldaților să se spovedească și împărtășească totdeauna și ofițerii și gradajii.

e) Spovedirea soldaților să se facă în grupuri cât mai potrivite, ca fiecare preot-duhovnic să aibe timp măcar 5—10 minute de a se ocupa de fiecare penitent.

f) Spovedirea să se facă cu penitentul în genunchi, sub patrafir, pentru a nu fi stânjenit la mărturisirea păcatelor privindu-l preotul în față.

g) Indată cu începerea postului Paștilor să se înceapă și pregătirea soldaților din garnizoană pentru primirea sf. taine.

h) În ziua spovedirii soldații să nu fie duși la instrucție, ci să se petreacă acea zi în biserică, în rugăciune. Să li se dea răgaz și după sfânta împărtășanie.

i) Injurătura să fie scoasă din cazărmi.

Multă vreme nu mi-am putut da seamă ce înseamnă în istoria eroismului român noțiunea de „Mărășești”. Să fie oare numai vitejia piep-

turilor goale în fața armelor iscodite de cea mai desăvârșită tehnică?

Un general invalid mi-a destăinuit enigma: Mărășeștii a fost efectul unei împărtășiri. Soldații, spovediți și împărtășiți, s'au aruncat în luptă cu puteri supranaturale.

Biserica neamului este daloare să pregătiască și să țină treaz duhul Mărășeștilor în fiecare soldat român.

A. C.

„Răspuns bun la înfricoșatul județ..“

— Meditație. —

de pr. Gh. Perva.

Va veni într'o bună zi, ca furul, și ceasul întrebărilor și al răspunsurilor, cu cari se va încheia istoria omenirii. Lumea are prea multe culmi și mărișii, spre a nu avea și coborâșuri și soroace neîndurate.

În ziua aceea, Domnul Hristos, înconjurat de sfinții îngeri, va aduna înaintea Sa toate neamurile și va face judecata. Va pune deadreapta Sa pe hrănitorii fiămânzilor, pe îmbrăcătorii goilor, pe primitorii străinilor și le va zice: „Veniți binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți împărăția...” Deastânga, va pune pe învârtoșaii cu inimă, pe nepăsătorii, pe îndoielnicii, pe cei cari vreau să li se jerte greșalele pentru temeluri și deducțiuni omenești. Aceștoră, le va zice: „Duceți-vă dela Mine, blestemaților, în focul cel veșnic...”

Dipticul blând și îngrozitor: „Veniți binecuvântații”, „Duceți-vă blestemaților” e o sancționare a îndoitei învățături: „Iubiți-vă unii pe alții, cum v'am iubit Eu”. „Dacă Mă iubiți, țineți poruncile Mele”.

Pentruce o judecată generală?

„Creștinătatea — zice acedemicianul și filosoful Sertillange, în cartea Catehismul necredincioșilor — nu e o religie individualistă, ci socială; o comuniune. Și de vreme ce lucrarea lui Hristos e o viață comună, comună trebuie să-i fie și silința și rezultatul. Totul ne privește pe toți; fiindcă suntem în societate spirituală. De aceea, nimic din ceea ce face fiecare din noi, din ceea ce cugetă, dorește ori plănuiește, nu e fără însemnătate pentru Biserica universală, nici fără urmări asupra mersului Ei. Chemați împreună, cârmuiți de aceeași putere, însă în stare de a înfrâni nespuse de mult unii asupra altora, cu voie ori fără voie, avem un drept mutual la adevăr, sub privirea marelui Judecător”.

Pentru temeluri binecuvântate, veacurile adună și păstrează tainele; odată și odată însă, trebuie să și deserteze și ele comorile înaintea adunării universale.

Dacă e adevărată zisa învățaților cu privire la rânduiala fizică, după care „Nimic nu se pierde, ci totul se transformă”, de ce, oare, să nu fie adevărată și să nu se împlinească și prorocia Mântuitorului: „Nimic nu este ascuns, care să nu a jungă cunoscut”?

Aici pe pământ, păcătosul, din cauza orbirii sufleteștii, nu se cunoaște niciodată așa cum e în realitate. Tot așa apoi, din cauza prefăcătoriei și a viclesugului, nu e cunoscut de către semenii lui, decât pe jumătate. În ziua aceea, păcătosul se va cunoaște

și va fi cunoscut; va fi arătat lui însuși și tuturor creaturilor.

Cum va fi aceasta? Cuvintele tainice: „mene”, „ékel”, „peres”, adică „numărați”, „cântăriți”, „despărțiți”, arata felul în care se va face ultimul nostru județ. Cât trăim, nu cunoaștem numărul păcatelor noastre. „Numărați!” va zice atunci Judecătorul nostru: și toate vor fi arătate.

Adesea apoi, ne micșorăm greutatea păcatelor. „Cântăriți!” va grăi Judecătorul și vom cunoaște adevărata lor greutate.

Amestecăm adesea păcatele cu virtuțile aparente. „Deslușiți!” va porunci Judecătorul și ne vom privi păcatele în ele înșile, date pe față, despuiate de aparenta lor virtute.

Mișcător de tot, ni-o descrie această icoană a judecării, sfântul Bisericii răsăritene, Dimitrie Rostovsky, în a sa Cuvântare la Dumineca lăsatului de carne. „Tu corp afurisit și ticălos” va zice atunci sufletul, „m'ai săturat cu păcatele desfrăului și m'ai fărât în aceste grele fărădelegi”. Iar corpul va răspunde sufletului: „Afurisit ești tu, ticălosul meu suflet, pentru că m'ai povățuit rău și nu m'ai oprit dela faptele rele; tu ai învoit și ai înlesnit orice păcat și noi împreună am supărat pe Dumnezeu”. Și sufletul va zice iarăși: „Afurisit ești tu, corp ticălos, pentru că în fiecare zi ai beut și ai mâncat peste măsură și mă fărăști în adâncul iadului”. Iar trupul va răspunde: „Afurisit ești tu, ticălosul meu suflet; ai mâncat cu mine din unul și același blid și nu te-ai ferit nici tu și nici pe mine nu m'ai învățat aceasta”. Și va mai grăi sufletul: „Vai ție, ticălosul meu corp, pentru că ai supărat pe aproapele, ai furat, ai răpit luxul străin și ai ucis”. Trupul însă, va zice împotriva acestora: „Vai ție, ticălosul meu suflet, pentru că în toate mi-ai ajutat a face”.

Ce trebuie să facem dar? Dacă Dumnezeu va despărți la judecată „oile” de „capre”, să ne despărțim, să ne alegem locul de pe acum.

Caprele, te știți, au un mers semeț, sunt mai îndrăznețe, gata de împuns; se depărtează de turmă fără teamă de urcușuri și prăpăstii, fără să le pese de strigarea păstorului. Oile, după cum o spune și Ezechiel (XXXIV, 17-26), mănâncă iarbă călcată și beau apă turburată de picioare; se lasă izbite de umărul, șoldul și coarnele altora.

Așadar: supus și folositor.

Colțul Preteșei

Primul ecou

Am celtit și receptiv „colțul preteșei” cu articolul Preotului bătrân. Suntem recunoscătoare noi, preteșele, pentru cineștea ce ni se dă în organul oficial. Eu sunt convinsă că din ochii multor preteșe bătrâne, ca mine, au picurat lacrimi curate peste pagina foaiei, care ne reamintea atât de frumos chemarea noastră. Într-o clipă a trecut pe dinaintea ochilor noștri sufletul întregii icoană a vieții de preteasă. Ne-am revăzut chipul lăunesc, plin de iluzii, ca într-o oglindă, iar eu îmi privesc astăzi capul cărunt încărcat de a-lătea experiențe ale vieții.

Glasul Preotului bătrân n'a răsunat în pustiu. Ne vom înșirui și noi preteșele, tinere și bătrâne la fel, în rândul apostolatului laic al Bisericii. Am rămas atât

de mișcată de ceea ce s'a spus, că: preteșea este Eroul necunoscut al Bisericii.

Mă gândesc mult asupra felului cum am putea fi noi preteșele mai folositoare Bisericii. Simt că vremurile de astăzi cer dela noi ceva mai mult ca în trecut. Dar, mărturisesc, nu am ajuns încă să am o propunere bine definită.

Am celtit că preteșele din București s'au constituit într-o Asociație, care susține un Cămin pentru studente, și activează, îndeosebi în pragul sărbătorilor, la ajutorarea săracilor. Dar cum ne-am putea constitui și noi, preteșele din eparhie, într-o astfel de Asociație, când noi suntem atât de împrăștiate, încât nici nu ne cunoaștem între-olaltă? Eu știu că avem preteșe cu bacalaureat, ba și cu studii universitare, care ar putea foarte bine ocupa locuri de conducere într-o astfel de Asociație. Am celtit de atâtea ori în foaia acesteia articole scrise cu mult suflet de o soție de protopop, care ne încălzea inimile pentru cultul Maicii Domnului. Nu ne lipsesc deci puterile de acțiune. Cine ne va ști organiza și îndruma spre misionarismul nostru, acela va aduce un mare folos Bisericii.

Eu sunt o preteasă bătrână, care am crescut 7 copii, dintre cari 3 slujesc lui Hrislos, ca preoți. În viața mea nu m'am îndeletnicit mult cu scrisul. Mi-a plăcut mai mult să cetesc. Mâna mea, prea obosită de purtatul acului, al suveicei, al greblei, ba și a altor unelte de lucru, nu mai este în stare să aștearnă gânduri pe hârtie. Nici nu scriu aceste rânduri ca să spun lumii că mai trăiesc și eu, ci pentru a răspunde cea dintâi la chemarea ce ni s'a făcut nouă preteșelor. Lipsită de școală mai înaltă, neștiutoare la scris, doar singure pletele mele cărunte îmi scuză îndrăzneala de a mă face cel dintâiu ecou.

Voiu celti tot ce se va scrie în „colțul preteșei”. Nu știu dacă voiu mai avea îndrăzneala de acum, de a mă amesteca și eu în discuție. Ași cere însă două lucruri.

Întâiu: Să fim lămurite cu amănuntul despre tot ce ni se cere nouă preteșelor în legătură cu apostolatul laic.

Al doilea: Să ni se scrie, dacă e cu putință de același Preot bătrân, cele pentru noi, nu în formă de articole științifice, pe care mintea noastră le înțelege mai cu greu, ci în forma de simple scrisori, așa cum ne scriem noi întreolaltă.

Dumnezeu să fie cu noi!

Preteasa Veturia

Pacea confesională... cu arma!

De Pr. P. Boldor, Ohaba-Timiș.

Cel ce scrie aceste rânduri nu poate fi bănuț de patimă sau ură împotriva „fraților din cealaltă strană”.

Venind acum trei ani în această parohie, dela început mi-am făcut cunoscut gândul că, între cele două confesiuni: ortodoxă și gr. cat., trebuie să se producă o destindere, o nivelare a asperităților, cari se făceau prea mult simțite pe atunci. Socotiam că, pentru bunul mers al lucrurilor din această comună și pentru progresul ei pe toate tărâmurile, e necesar ca toți fiii ei, fără deosebire, să-și dea mâna și umăr la umăr și în deplină armonie, să purcedem la

ridicarea ei la un nivel mai înalt.

Așa am crezut, așa am mărturisit, așa am propovădit și așa am procedat.

Nu e mai puțin adevărat — trebuie să recunosc — că și preotul unit, Dr. V. Pușcașiu mărturisise a-celași convingeri. În consecință, între noi s'a stabilit o legătură de frățietate creștinească.

Nu am ridicat glas de protest, când în fruntea obștei a fost numit ca primar al comunei un credincios unit, deși numărul lor nu atinge nici o treime din totalul locuitorilor.

Din aceleași considerațiuni, Căminul cultural „Deșteptarea” de sub auspiciile Fundațiilor Regale (în care nu¹⁾ se încadrează și ei) a renunțat²⁾ în acest an la serbarea anuală, tradițională, de Bobotează, în favorul „Corului român-unit” și a participat în mare număr la serbarea lor.³⁾

Credeam, că deslinderea dorită s'a produs; că fricțiunile au încetat!

Care nu ne-a fost stupefacția, văzând cum înțeleg „frații” să răspundă acestui gest de largă înțelegere al nostru.

1. Cu prilejul unei pomeni ortodoxe, la care participau mulți fruntași ai Bisericii noastre, unitul Ștefan Muraru (Bugaru), fostul lor episcop, se adresează la un moment dat, cu emfază: „Tăceți voi! Ale voastre s'or gătat, acu ni-s noi la rând!”

2. În după amiaza zilei de 8 Ian. a. c., în timp ce tineretul ortodox își petrece în sala mare dela locuința mea parohială, conducătorul corului unit, Ioan Sârbu (Firu), a intrat cu arma în sală, venind dela vânatoare, și a tras două focuri de armă în tavan, după care s'a iscat scandal.

Am trecut aceste fapte în seama celor două-trei păhare de „răchie”, pe cari le beuseră în plus autorii și nu am ripostat în nici un fel. Nu ne putem opri să nu desprindem din ele tâlcul unei stări de spirit pornit pe arșag. Tendința de dominație, ce o trădează nu ne poate lăsa indiferenți.

Deocamdată ne exprimăm doar îngrijorarea și nedumerirea în fața acestor semne. Și le repetăm declarația:

Nouă ne este dragă, și dorim sincer, fără ascunzătorul sufletest, „pacea confesională”. Dar ni sunt și mai dragi demnitatea și prestigiul Bisericii noastre, autohtonă prin aceste locuri.

În consecință îi rugăm, cu aceeași dragoste frățească, să respecte acordul mutual de până acum, să ne respecte sufletul înțelegător, și să înceteze provocările. Altfel vom fi nevoiți să reluăm capitolul încă neîncheiat al chestiunii: „Cum s'a făcut unirea în Ohaba-forgaci”, să examinăm:

a) Iscăliturile în alb luate prin surpriză mirilor ortodocși ce se căsătoresc cu mirese unite;

b) promisiunile făcute ortodocșilor cu datorii bănești, că le vor achita ei datorii, în cazul că trec la unire; și

c) refuzul de-a elibera extrase de cununie ortodocșilor cununăți la biserică lor și cari divorțând, doresc să se recăsătorească cu soții ortodoxe.

Iar dacă puterile morale și cuvântul nostru vor fi prea slabe, vom da cuvântul justiției, să decidă.

¹⁾ Ei au totdeauna, resentimente și bănuțeli și altitudini de exclusivism.

²⁾ Rău s'a făcut că s'a renunțat.

³⁾ Alta-greșală, de sigur, de bună credință, pe care o expiați acum.

Nota Redacției.

Părintele P Boldor pune deschis o chestiune, care nu este a sa personală, ci a Bisericii noastre întregi, în special a eparhiei Aradului, lezată de propaganda unită prin mijloacurile demascate într-o broșură specială, de mai înainte vreme, a redactorului acestui organ oficial.

Prin urmare, după ce buna credință a părintelui P. Boldor, cu privire la „pacea confesională” (pe care cum se vede, unieții o doresc pe față până s'o poată răsturna în ascuns, prin viclene vânători de suflete) este înșelată, cum era de așteptat, rămâne o concluzie de tras: Cucernicia Sa să ne prezinte dovezile cu privire la uniețirile indicate în punctele a, b și c, de mai sus.

Pentru că, bine înțeles, asemenea năravuri din fire și fără lecuire, cu cari suntem mereu subminați în eparhia Aradului, nu pot fi lăsate la aprecierea iubitoare „de pacea confesională” a păstorilor sufletești dela sate numai.

Constatări și îndemnuri creștinești

De Pr. Dr. S. Șiclovan, profesor

Mântuitorul nostru, fiind întrebat, odată, de către un legiuitor, care este cea mai mare poruncă din lege, i-a răspuns: Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău... iar pe aproapele tău ca însuși pe tine.

Vedem, deci, că, pentru ca să dobândești viața cea vecinică, nu-ți destul să-l iubești numai pe Dumnezeu, ci trebuie să-l iubești și pe aproapele tău. Dealtfel, și sf. Apostol Ioan ne spune, în epistola sa cea dântâiu, că cel ce zice că iubește pe Dumnezeu și urește pe fratele său, e mincinos.

La Păgâni și la Evrei, iubirea aproapelui înainte de venirea Mântuitorului, era într-o stare deplorabilă. Nu aveau nici porunci, nici pilde speciale pentru aceasta; și așa se explică, de ce Evreii îi iubeau numai pe cei de o lege cu ei, iar păgânii nu șiau ce-i milostenia față de alții. Era, deci, necesar să vină pe pământ un dascăl ceresc, care să-i învețe pe oameni ce trebuie să simtă unii față de alții. Și, la plinirea vremii, a venit însuși Fiul lui Dumnezeu, care, prin învățătura și pilda vieții Sale, ne-a învățat și ne-a îndemnat să ne iubim și să ne ajutăm.

De atunci și până azi, o bună seamă dintre urmașii Lui, săvârșesc acte de milostenie față de cei ce se găsesc în strâmtorarea. E o faptă creștinească aceasta, pe care ar trebui să o îndeplinească tot insul, care simte că are răspunderi în fața lui Dumnezeu și în fața conștiinței sale. Se constată, însă, zilnic, că sentimentul milostivirii de a-l îmbrăca pe cel gol, de a-l ajuta pe cel ce se găsește în felurite alte necazuri și nevoi trupesti ori sufletești, nu-i dezvoltat, în inima tuturor creștinilor, în măsura recerută de Celce chiar și viața și-a jertfit-o pentru mântuirea noastră. Unii spun, că nu pot darui, pentru că nici ei n'au deajuns pentru trebuințele lor. Acestora li se potrivesc cuvintele, pe cari le-a spus Tovie către fiul său: „Să nu întorci fața ta de către cel sărac, ca nici Dumnezeu să nu întoarcă fața sa de către tine. De ai mult dă mult, de ai puțin dă puțin, căci comoară bună vei a-gonisi, pentru ziua cea de lipsă. Milostenia te izbăvește de moarte și nu te lasă ca să intri în întunec.”

Alții spun ca nu pot face miostenie, pentru că au

REDACTIA.

REDACTIA.

REDACTIA.

copii și rudeni de cari trebuie să se îngrijească; iar alții, în fine, că cerșetorul nu merită mila, căci nu o întrebuințează cum se cuvine, etc.

Unele din acestea obecețiuni pot, uneori să fie adevărate, dar și mai adevărat este, că cel ce milu-este câștigă merit înaintea lui Dumnezeu, care a zis: „Orice ați făcut unuia dintre acești frați mai mici ai mei mie ați făcut”.

Precum în toate timpurile, tot astfel și în zilele noastre se află creștini adevărați, cari fac acte de filantropie; dar ce folos are pământul dacă primește, din când în când, câte o picătură de apă?

Pe Mântuitorul și învățăturile Lui trebuie să-l propovăduim lumii, numai prin cuvinte ci și prin fapte, căci numai „Cel ce zice și face, mare se va chema, în împărăția cerurilor”. Oricare om lipsit, mai tare se bucură de ajutorul nostru decât de învățătura noastră, oricât de frumoasă și înălțătoare ar fi aceea.

Trebuie să fim seamă, că nu numai războiul, ci și criza mondială din anii trecuți, precum pretutindeni, așa și la noi, au lăsat o mulțime de răni, cari trebuie sămăduite. Ajutorarea săracilor, a bătrânilor neputincioși, a orfanilor, a văduvelor și a tofelului de nenorociri, trebuie să atragă atențiunea noastră și să jînă trează conștiința noastră.

Sentimentul milei îl face pe om să se identifice cu cel ce este avizat la ajutorul lui și să-l dea numai decăt.

Puțin folos, însă, va fi de milostenie celor puțini, dacă cel mai mulți și cel mai avuți vor trece, nepăsători, pe lângă cerșetorul flămând, zdremșos și înghețat de frig, fără să-l bage în seamă?

Tot creștinul, dar îndeosebi cei cu mai multă dare de mână, ar fi bine să jînă seamă de ceea ce simte, de pildă, un părinte, rămas văduv cu mai mulți copii mici, când o boală chinătoare îl doboară la pat, în timp de iarnă, și n'are nici bani, nici pâine și nici cine să-l îngrijească; când știe că, alături de el, locuiește un alt creștin, frate de al său și nu vine la el să-l aducă nici ajutor și nici mângăiere, deși se bucură de o bună stare materială.

Îndeosebi, inima preotului care a chemat și îndatorat să propovăduiască principiul iubirii aproapelui, trebuie să fie plină de milă și compătimire față de cei lipsiți și suferinzi. Pilde de acestea nu lipsesc!

Cetesc că, în casa unui preot vestit pentru inima lui milostivă, a intrat, într-o zi de iarnă, un boer, ca să-i facă vizită. Intrând în casa preotului, boerul a rămas uimit, văzând mobila cea simplă și o totală lipsă de tablouri și covoare.

— Ce înseamnă sărăcia aceasta? întreabă boerul.

— Prietene, îi răspunde preotul, când intru în casă, pereții nu mi-se pâng, niciodată, că sunt lipsiți de podoabe, sau că li-ar fi frig. Săracii, însă, cari vin în casa mea, totdeauna primesc mâncare caldă și haine, ca să nu le fie frig. (O miie de pilde Dr. G. Comșa). Iată, deci, o inimă de preot model, reclamat de spiritul vremii în care trăim. Verba movent exempla trahunt!

În pilda ce urmează, un muncitor de rând ne arată, cum trebuie să ne împărțim câștigul ca, din el, să li-se ajungă și celor săraci, iar Simion Stălpnicul arată efectul pe care-l are ajutorul dat săracilor. Antiochia era bântuită de un puternic cutremur de pământ. Multe case s'au dărâmat și mulți oameni au pierit. Cei rămași în viață au mers la Simion Stălpnicul, care locuia în apropiere, și au cerut dela el ca

să se roage lui Dumnezeu, pentru înlăturarea primejdiei. Pustnicul le-a poruncit să se roage și ei cu dansul. După rugăciune, pustnicul s'a ridicat și le-a spus, că Dumnezeu le-a ascultat ruga, pentru meritele unui singur om, care se află în mijlocul lor și l-a arătat cu mâna. Acest om care era un muncitor simplu, spunea, cu smerenie, că el n'a făcut nimic altceva decât că și-a împărțit câștigul, totdeauna, în trei părți. O parte o folosea pentru familie, alta pentru dări și a treia pentru cei săraci (D. Kiss I. Hitelmezö Beszédek).

Prin urmare să fim seamă cu toții de cuvintele Mântuitorului „Fiți milostivi...” căci ele ne sună și nouă tuturor și să facem milostenie, în măsură cât mai mare, totdeauna, și, mai cu seamă, acum, în timpul iernii.

Să nu ne temem, că făcând milostenie, vom săraci. La Pilde cap. 19 se spune: Cine pe săraci ajută pe Dumnezeu împrumută și, după darea pe cari o face li-se va răsplăti lui.

Text biblic

de Preot Petru Bogdan.

„Că împărăția lui Dumnezeu nu este în cuvânt, ci în faptă”. (I. Cor. 4. 20)

Iubiți Străjeri,

Cât de adevărate și cuprinzătoare sunt aceste cuvinte ale Sf. Pavel! Și cât de potrivite pentru vremea noastră, când fapta e măsura omului, când lumea este un uriaș cântar al faptelor! Fapta este un semn, că omul, obște, sau țara trăește! Fapta bună este pecetea Creștinismului.

Chiar și credința în Dumnezeu prin fapte creștinești se arată. Insuși Mântuitorul zice: Nu tot cel ce-mi zice mie Doamne, Doamne, va intra întru împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu, care este în ceruri (Mt. 7. 20).

Așa dar în Biserica noastră fapta bună are mare preț. Căci precum corpul fără suflet este mort, așa și credința fără fapte moartă este (Iac. 2), așa și orice organizație fără fapte este sortită pieririi.

Dragi Străjeri,

Inchilpuți-vă un motor nou-nouț, de oțel strălucitor. Toate sunt la locul lor. Pârghiile se sprijinesc, și parcă abia așteaptă să pornească. Vrei să-i dai drumul, dar având un defect de curent, rămâne mai departe nemlșcat. Te întreb: de ce folos este acest motor, dacă nu-l pot porni? E frumos, dar nu e bun de nimic.

Tot așa poate fi orice instituție, dacă prin ea nu trece curentul electric al faptelor!

Stolul vostru, străjeri, trebuie să fie însă ca un motor în plină activitate. Faptele creștinești trebuie să izvorească dintre voi ca izvorul din munte și să lase în urmă-le mângăiere și alinare, ca izvorul răcoarea lui pe pământul însetat!

Deviza voastră pe lângă credință cere și muncă, adică fapte bune: a sătura pe cel flămând; a da de băut celui setos; a îmbrăca pe cel gol; a primi pe cel străin; a cerceta pe cel bolnav: iată fapte demne de un străjer!

Este timpul postului, timp potrivit pentru milostenie. Vremea se năsprește și odată cu bițele cio-

cârlil ce vin la fereastra ta și cel lipsiți și sărmani vin să-ți ceară hrană și ajutor.

Ia seama, că Domnul Hristos, care a presărat calea vieții lui pământești cu nenumărate și minunate fapte bune, te va întreba: Tu, care te numești străjer creștin, ce ai făcut din partea ta ca să alini suferințele acestor nenorociți? Și la judecată nu te va întreba; câte comori pe pământ ai adunat, ci câte fapte bune ai? cât ai jertfit pentru alții?

Fă tot ce poți, ca prin mulțimea faptelor tale de milostenie să cobori în inima ta și a prietenilor tăi, pe munții și văle Țării noastre dragi, Impărăția cerurilor care nu stă în vorbă, ci în fapte. Amin.

Atenție la mesagiul Președintelui Roosevelt.

De Pr. Ioan Marșieu Arad-Micălaca

Mai în zilele trecute Președintele Americii făcea apel la apărarea „temelilor umanității”, între cari număra în primele rânduri Biserica. Avertisment la care, conducătorii popoarelor și ai credințelor nu pot răspunde cu indiferentism. Temerea aceasta este fructul bilanțului moral, cu care s'a încheiat anul trecut, asemănător anului 1918 în multe schimbări și înviri. Istoria ne spune, că cele mai puternice zguduituri de care a suferit omenirea, au fost de ordin moral. Când temelile credinței s'au cutremurat, groaza și barbaria au luat locul liniștii și al milei. „Trecutul are două dimensiuni: una a umilințelor, care ne învață revolta contra lor; cealaltă a măririlor, care ne dă măsura ce trebuie să fim”. (Nichifor Crainic).

„Măsura”, spre care tinde creștinismul ni-o dă Biserica, care are o singură temelie așezată de Domnul nostru Iisus Hristos.

Temelia aceasta nu poate fi zguduită nici de porțile iadului, poate fi — însă — întunecată de splirul vremurilor. Signalul de alarmă al președintelui Roosevelt pare a fi cât se poate de îngrozitor. În fața primejdilor nu se poate răspunde decât numai cu prudență. Iur prudența Bisericii se manifestă prin luminarea maselor în adevăratele credințe vremelnice și veșnice. Ca precauțiune se mai impune, stăvilirea nenumăratelor credințe oculte, cari, pe străzi și prin publicații, oferă otrava lor trecătorilor și celor nenorociți. Se impune respectarea repausului dominical, cu toată seriozitatea, cu interzicerea tuturor distracțiilor în timpul serviciilor divine. Strănilor și celor ce le face plăcere tulburarea liniștii și a repausului din Duminică le facem cunoscut, că în alte timpuri — la cari ei și azi slujesc — regele ordona preoților să învețe toți locuitorii datina Dumnezeului Țării (II Regi 17 v. 26—28). Atunci sancțiunile se aplicau și erau mai puțin cruțătoare.

Puterea de conservare a neamului nostru este legea și credința lui. Atâta vreme, cât acest sancțuar

își va păstra sfințenia, grija președintelui de peste ocean nu va putea atinge temelii Bisericii noastre.

Optimismul creator, care stă la baza ortodoxismului nostru, a impus — ca în toate vremurile de grea încercare — și azi, în locul scepticismului sovăitor, revenirea la zestrea neprihănită a reînvierii sentimentului național. Conducătorii neamului nostru au găsit această schinteie a sentimentului național, chiar la baza învățăturilor fundamentale ale Bisericii strămoșești.

Despre ce să predicăm?

12 Februarie. Duminică lăsatului de carne. Sfânta evangheliă de azi, ne vorbește despre milostenie ca despre principalul criteriu de judecată, la stăruitul veacurilor. Vom căuta deci, să vedem cum trebuie făcută milostenia. (Mat. 6₁₋₄).

Adevărata iubire nu poate fi ascunsă. Este imposibil ca sufletul omenesc să nu-i simtă căldura. Acea iubire însă, care cu tot dinadinsul voește să se facă simțită și văzută, afișată, nu mai este iubire ci o imitație, o parodie a iubirii. Tot asemenea este și cu milostenia, care interpretată după cuvântul Mântuitorului nu este altceva decât iubirea în feluritele ei manifestări.

Milostenia atâta vreme are valoare înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor de bine, până când se săvârșește fără pretenții de publicitate. Câtă vreme însă ea se manifestă în lung și lat, nu mai este o acțiune caritativă, ci atractivă, care afară de valoarea materială nu mai are decât valoarea de publicitate, de afișaj.

Cel ce este în stare să ascundă mâna făcătoare de milostenie, acela se ridică peste nivelul comun al materialismului uman, renunțând la dubioasa apreciere și răsplătă pe care o pot da oamenii.

Cel ce ține mai mult la aprecierea oamenilor decât la a lui Dumnezeu, acela se înclină mai mult fapturilor decât Făcătorului, prețuind mai presus valorile acestei lumi, decât a celei viitoare.

Există oameni cari numai atunci fac bine, când fapta lor o pot duce în public, la cunoștință de obște. Aceștia sunt acei cari — de multeori chiar, — dau sume mari, daruri însemnate pentru săracii loviți de soarte sau pentru instituții, dar în ascuns niciodată n'ar da nimănu un ban. Ei sunt ca și fariseii din Scriptură cari adonau pe săracii orașului la colțuri de stradă și când li se părea că sunt destui, le aruncau bani, pentru ca să-și afișeze astfel buna lor stare și mărinimie.

Intr'adevăr aceștia își iau plata lor aci și după cuvântul Evangheliei, dincolo nu mai au de așteptat nimic. (Luca 16₂₆).

Un alt solu de milostivi, sunt aceia cari într'adevăr își ascund mâna stângă, pentruca să nu știe ce

face dreapta, dar numai pentru aceea, ca nu cumva să-i divulge, că el piul de milostenie îl fac din averi câștigate pe nedrept, prin silnicie, furate. Aceștia sunt adevărații scamatori ai milosteniei. Adună grămezi de aur, averi peste averi, dar în cutia mililor n'ar pune nici în ruptul capului mai mult de un cincizeci de bani. Aceștia încă își iau plata lor aci, deoarece pentru ei cea mai mare fericire și plăcere este să-și numere banii, ză se culce pe grămezile de aur. Mai mult de atât nu pot aștepta, căci dincolo se va număra numai ceea ce am dat altuia cu inimă bună și curată.

Mai sunt apoi unii, cari fac milostenie, însă cu gură mare, cu larmă. Ei descriu înaltea tuturor și pretutindeni starea precară și miseră a aproapelui, în culori cât se poate — chiar exagerat — de negre, pentruca apoi binefacerea ce o fac, să apară în lumină cât mai favorabilă. De categoria acestora aparțin și acela cari numai silții sau de rușine fac milostenie, ca după ce au făcut, apoi cu atât mai mult să ocărăscă, și să impute. Aceștia din urmă nu mai au nici măcar plata himerică de care ceilalți de mai nalte se pot bucura aici în această lume, deoarece pe fiecare ban, pe fiecare bucată de pâine dată de ei zace mucegalul nemulțumiri, ocazi și imputării.

Cum să fie dar milostenia ?

Anatole France are în privința aceasta o mult grăitoare năvelă : „Les pains noirs”.

În ea este vorba despre un bancher florentin, care după moarte este dus în împărăția cerurilor. Aci el ajunge să vadă, că toate acțiunile lui caritative, toate fundațiile întemelte de el din averea adunată, nu apasă nimic în cumpăna dreptății divine.

Numai o bucată de pâine neagră aruncată de el odată — fără martori, fără publicitate — unui cerșetor, este singura care închină cumpăna dreptății divine în favoarea lui. Cerșetorul îl mulțumise cu rugămintea, ca Dumnezeu să-i răsplătească și iată că Dumnezeu l-a răsplătit păstrând această faptă a lui, în rândul celor ce contează ca și criteriu de mântuire la judecata de apoi.

Adevărata milostenie este aceea, când între cel ce dă și cel ce primește, se stabilește acel fericit contact sufletesc, în urma cărui cel ce dă este ca cel ce primește, mulțumind lui Dumnezeu că a putut da.

Cel ce în felul acesta poate să facă milostenia, își primește deja răsplata cerească în acel moment, căci a dobândit și un suflet, dăruind aproapelui de odată cu ajutorul său și o părticică din sufletul, din inima sa, iar pentru această plată va lua și viață veșnică va moșteni. (Matei 25₃₁₋₄₆).

Nr. 321/1939.

Comunicat

Se comunică spre știre și conformare următoarea adresă a Sf. Sinod:

Patriarhia Română. Sfântul Sinod Nr. 52 luna Ianuarie ziua 10 anul 1939.

Prea Sfințite,

Cu frățească dragoste avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că Sfântul Sinod în ședințele sale dela 9 și 10 Decembrie a. tr., luând în discuție chestiunea disciplinării clerului și a dreptului de a face apel, a hotărât următoarele:

1. Hotărârile date de Chirlarhi pentru disciplinarea preoților potrivit dispozițiilor din Înaltul Decret Regal No. 1066, publicat în Monitorul Oficial No. 52 din 4 Martie a. t., sunt neapelabile în fața vreunui for superior;

2. Numai în cazuri de destituire sau caterisire, preoții pot face apel la Sfântul Sinod, în termen de 8 zile dela primirea sentinței episcopale de condamnare. Sfântul Sinod, primind aceste apeluri, va hotărî în ședință plenară asupra lor, mărghinându-se numai asupra fondului chestiunii;

3. De acest fapt — de a face apel la Sfântul Sinod — beneficiază și preoții, ale căror cauze n'au fost soluționate dela apariția Înaltului Decret Regal No. 1066/1938 și până acum sunt în curs de cercetare și cari vor fi pedepsiți cu destituirea sau caterisirea.

4. Toți preoții, ale căror apeluri au fost soluționate prezidial sau de Sinodul Permanent, nu mai au dreptul de a face apel la Sfântul Sinod.

Comunicându-Vă hotărârea de față a Sfântului Sinod, Vă rugăm să dispuneți, ca să fie adusă la cunoștința clerului, prin publicare în revista sau buletinul oficial al eparhiei Prea Sfinției Voastre.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

(L. S.) Președinte Patriarh, ss. MIRON. Director ss. Indescriabil.

Arad, la 16 Ianuarie 1939.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Nr. 617/1939.

Comunicat

Comisiunea monumentelor istorice ne trimite următoarea adresă, pe care o dăm în întregime spre știre și strictă conformare tuturor oficiilor protopopești și parohiale.

România. Ministerul Culelor și Artelor Comisiunea Monumentelor istorice Nr. 3412 din 20 Ianuarie 1939. Prea Sfinției Sale, Prea Sfințitului Episcop al Eparhiei Ortodoxe Române Arad. Prea Sfințite, Bisericile de lemn din cuprinsul țării noastre având o importanță covârșitoare pentru istoria și arta națională, este de datoriu tuturor de a le păstra și îngriji cu sfințenie măcar pe cele ce au mai ajuns în vreme

noastre. Considerând că, prin înalta pregătire și zelul Prea Sfinției Voastre, sunteți cel mai în măsură a ne ajuta în misiunea noastră, avem onoarea a Vă ruga să binevoști a face cunoscut parohilor din acea epocă că demontarea sau vinderea bisericilor de lemn este strict oprită, atrăgându-li-se atențiunea asupra penalităților prevăzute de codul penal și de legea de conservare și restaurare a monumentelor istorice. Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, expresiunea deosebitei noastre considerațiuni. Președinte ss. Indescifrabil. Secretar Director General, ss. Indescifrabil".

Arad, la 25 Ianuarie 1939.

Consiliul Eparhial.

Nr. 398/1939

Comunicat

Sfântul Sinod în ședința dela 8 Decembrie 1938 a adus următoarea hotărâre:

Sfântul Sinod constatând că unii preoți au răul obicei de a introduce cuvinte de ale lor proprii la oficierea diferitelor slujbe religioase, roagă pe PP. SS. Chiriarhi de a lua severe măsuri ca asemenea intercalări personale fie la ectenii, fie la rugăciuni, să înceteze. Toți preoții să observe cu cea mai mare strictețe textul liturgic al slujbelor religioase pe care le oficiază.

Punem în vedere tuturor C. preoți că față de cece nu vor observa dispozițiile acestei hotărâri vom proceda în conformitate cu prevederile Regulamentului disciplinar.

Arad, la 26 Ianuarie 1939.

Episcop, consilier referent eparhial
† Andrei, P. Givulescu

Nr. 324 | 1939.

Concurs

Consiliul eparhial ort. rom. din Arad publică concurs din oficiu cu termen de 30 de zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea parohiei a doua reactivată din Mișca, protopopiatul Chișineu-Criș, care se compune din 200 numere de case, începând cu Nr. casei 198.

Beneficiile împreunate cu acest post de preot sunt:

1. Folosința sesiei parohiale, care constă din 32 jugh. cad. pământ.
2. Stolele legale.
3. Ca răscumpărare de blr 4 jugh. cad. pământ din parcelele 1180 și 1181, din local numit „Sălci”.
4. Drept de pășunat pentru 24 vite mari.
5. Salar dela Stat.

De casă pentru locuit se va îngriji deocamdată preotul.

Parohia este de *clasa I-a (Intâia) rurală*.

Preotul ales va servi în Duminici și sărbători și va predica oridecâteori va fi de rând. Va catehiza la salele și clasele unde va fi împărțit de autoritatea sa superioară.

Va suporta achitând regulat toate impozitele către Stat și comună după întreg beneficiul său preoțesc.

Concurenții la acest post de preot se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare — având în prealabil avizul protopopului — în Sf. Biserică din Mișca, pentru a-și arăta dexteritatea în serviciu, oratorie și cântare și a face cunoștință cu credincioșii, conformându-se strict dispozițiilor din art. 33 al Regulamentului pentru parohii.

Cererile însoțite de actele justificative, se vor înainta Ven. Consiliu eparhial în termenul concursual, îndatorându-se concurenții a cere în prealabil autorizația și binecuvântarea Prea Sf. Sale Părintelui Episcop eparhial de a putea concura la parohie.

Dat în ședința Consiliului eparhial dela 17 Ianuarie 1939.

† Andrei,
Episcop.

Pr. Givulescu
consilier referent eparhial.

Nr. 325/1939.

Concurs

Consiliul Eparhial ort. rom., publică din oficiu concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea parohiei a doua reactivată din Cîntei.

Beneficiile împreunate cu acest post de preot sunt:

1. Sesia parohială în estensiunea ei de astăzi.
2. Stolele legale.
3. Birul preoțesc legal.
4. Salar dela Stat.

De locuință se va îngriji deocamdată noul preot. Parohia este de *clasa I-a (intâia) rurală*. În lipsa candidaților de cl. I. însă, se vor admite și concurenții cu calificare preoțească de *clasa II-a (a doua)*.

Preotul ales va servi în Duminici și sărbători și va predica ori de câte ori va fi de rând. Va catehiza la salele și clasele unde va fi împărțit de autoritatea sa superioară.

Va suporta achitând regulat toate impozitele către Stat și comună, după întreg beneficiul său preoțesc.

Concurenții la acest post de preot, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare, — având în prealabil avizul protopopului, — în Sf. Biserică din Cîntei, pentru a-și arăta dexteritatea în serviciu, oratorie și cântare și pentru a face cunoștință cu credincioșii, conformându-se strict dispozițiilor din art. 33 al Regulamentului pentru parohii.

Cererile însoțite de actele justificative, se vor înainta Ven. Consiliu Eparhial în termenul concursual, îndatorându-se concurenții a cere în prealabil autorizația și binecuvântarea Prea Sf. Sale Părintelui Episcop eparhial de a putea concura la parohia vacantă.

Dat în ședința Consiliului Eparhial dela 17 Ianuarie 1939.

† ANDREI
Episcop

P. Givulescu
consilier ref. eparhial

1-3